

Thuleeskimoerne

Afsnit af en artikel af Erik Holtved

Det grønlandske Selskabs Årsskrift 1938

Det ligger i sagens natur, at man i Thule aldrig kan lukke sit hus for fremmede. Det ville opfattes som en direkte fornærmelse, og man ville herigennem opnå at sætte sig udenfor det eskimoiske samfund. Vil man beholde kontakten med dette, må man også lempe sig efter dets skikke, og polareskimoerne er meget følsomme overfor handlinger, der tilstræber at gøre forskel på mennesker. De føler sig selv som absolut frie folk og er stolte over at være inuit. Inderst inde er det fuldkommen fremmed for deres tankegang, at alle mennesker ikke skulle være ligeberettigede. Tilværelsen på grænsen af mulighederne for menneskelig existens kræver sin mand helt, men gør samtidig enhver til sin egen herre og giver ikke plads for nogen underdanighedsfølelse. Nedbrydelsen af denne selv-sikkerhed ville uvægerlig betyde nedgang i erhververdueligheden og energien til skade for hele samfundet. – Dette lighedsprincip spores med streng konsekvens i alle forhold, og ligesom Polareskimoen i givet fald er parat til at give alt, ligesaa vist kan han også til tider forekomme meget fordringsfuld – udfra

en fint reagerende retfædighedssans i forbindelse med et skarpt blik for aktualiteter. Ligesom det at have et barnligt sind ikke er ensbetydende med at være et barn, således må man heller ikke forveksle det stilfærdige og tilbageholdne væsen overfor fremmede med beskedenhed. Beskedenhed er en højst upraktisk egenskab, som man ikke får noget for under arktiske breddegrader. Den der kommer for sent til gryden, må vente til næste omgang og får en portion latter i tilgift, – forudsat at ikke noget alvorligt står på spil; men er der føde nok, kommer heller ingen nogensinde til at sulte.

Polareskimoerne er vel endnu næppe helt klare over, i hvor stor udstrækning de er blevet afhængige af civilisationen, men der er dog dem iblandt dem, der undertiden får bange anelser i følelsen af at stå overfor noget, de er afmægtige overfor. De ser sig nok stillet overfor mange goder, – men hvad vil der følge med disse. „Vil vi alle måske uddø“, som en engang sagde til mig med tanke på fremtiden, – eller vil man komme til at ligne de hvide mænd så meget, at man også vil ende med at hade og slå hinan-

Polareskimoerne Masaitsiaq og Sofie fra Qanaq i Montreal 1979. Fot.: Ole Jørgensen.

den ihjel, som man daglig hører, at disse gør. Der er stof nok til undren og eftertanke for et usammensat og redeligt sind.

Polareskimoerne er imidlertid i besiddelse af stor kritisk sans, når det gælder

noget, der har at gøre med deres erhvervsliv og existens, og har et åbent øje for, om noget er gavnligt eller ikke. Det gælder såvel redskaber som sociale foranstaltninger.